

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce kolejny numer tematyczny kwartalnika *Edukacja Ekonomistów i Menedżerów* poświęcony problemom zatrudnialności oraz związanym z nimi wyzwaniom dla zarządzania i rynku pracy. Pojęcie zatrudnialności (*employability*) jest wielowymiarowe. Bywa analizowane w ujęciu teoretycznym oraz empirycznym z perspektywy zarówno indywidualnych cech jednostki (jej zdolności do znalezienia i utrzymania pracy, umiejętności skutecznego zaprezentowania posiadanych cech potencjalnym pracodawcom lub praktycznego z nich korzystania), jak również w ujęciu mikro – na poziomie organizacji (jako specyficzny rodzaj transakcyjnej relacji pracodawca-pracownik) czy wreszcie na poziomie rynku pracy. W ujęciu kompleksowym, podkreślającym zarówno absolutny (związany z cechami jednostki, umiejętnością ich prezentacji, zauważenia i wykorzystania szans rynkowych) jak i relatywny (w stosunku do innych jednostkowych uczestników rynku pracy, funkcjonowania wewnętrznych rynków pracy, jak również charakterystyk zewnętrznego rynku pracy) charakter zatrudnialności, konieczne jest postrzeganie jej z perspektywy podażowej i popytowej.

Zarówno więc z perspektywy pracodawców, jak i pracobiorców (lub osób poszukujących pracy) zatrudnialność i jej utrzymanie w czasie stanowi obecnie kluczowe wyzwanie. Szybkość zmian technologicznych, organizacyjnych i rynkowych wpływa na wzrost tempa starzenia się kompetencji pracowników, zwiększa zapotrzebowanie na ciągłe odnawianie kwalifikacji, a także redefinicję wyzwań stojących przed zarządzaniem karierą pracowników w całym ich cyklu życia w organizacji we współczesnej gospodarce. Powoduje to wzrost zainteresowania tematem zatrudnialności, co stało się bezpośrednią przyczyną przygotowania tego numeru tematycznego kwartalnika.

Odpowiadając na zainteresowanie teorii i praktyki, w niniejszym numerze zawarto 10 artykułów rozpatrujących problem zatrudnialności w wielu perspektywach podmiotowych (np. pracodawców, osób poszukujących pracy, grup defaworyzowanych na rynku pracy), jak również determinant i korelatów zatrudnialności

w wymiarze mikro- i makroekonomicznym. Pierwszy z prezentowanych artykułów stanowi swoisty wstęp do zagadnień związanych z zatrudnialnością, prezentując przegląd definicyjny oraz teoretyczny tego konceptu. W kolejnych analizach podkreślono znaczenie determinant demograficznych dla zatrudnialności w perspektywie prognozowanych zmian struktury wieku ludności w Polsce. W ostatnim artykule w części pierwszej numeru wskazano na szczególne cechy indywidualne wpływające na zwiększenie szans na zatrudnienie, jakimi są obecnie kompetencje projektowe.

Zaprezentowano również cztery opracowania oparte na wynikach badań empirycznych. Trzy z nich dotyczą specyficznych wyzwań zatrudnialności w perspektywie cyklu życia: zatrudnialności osób młodych oraz starszych w Polsce. W pierwszym dokonano analizy barier zatrudnialności osób młodych w Polsce, a dwa kolejne poświęcono dojrzałym pracownikom – analizują wpływ zarządzania wiekiem na ich zatrudnialność oraz spójność (lub raczej jej brak) przekonań i działań menedżerów wobec tej grupy pracowników. W ostatnim z artykułów w tej części dokonano analizy relacji zatrudnialności i stereotypów dotyczących absencji chorobowej pracowników. Głos w dyskusji o zatrudnialności zabrali również doktoranci, analizując rolę akademickich biur karier w procesie poszukiwania pracy, udział przedsiębiorców w kreowaniu zatrudnialności oraz rolę Ukraińców na rynku pracy w Polsce.

Co warto podkreślić, zaprezentowane w niniejszym numerze artykuły są w znacznej części wynikiem prac Zespołu Młodych przy Komitecie Nauk o Pracy i Polityce Społecznej Polskiej Akademii Nauk, który od 2012 r. zajmuje się tematyką rozwoju kapitału ludzkiego w Polsce. Głównym celem działania Zespołu jest nawiązywanie i zacieśnianie współpracy pomiędzy ośrodkami badawczymi w Polsce, zajmującymi się szeroko rozumianymi zagadnieniami pracy i polityki społecznej, poprzez organizowanie corocznych spotkań oraz inicjowanie wspólnych prac i projektów badawczych. Mam więc nadzieję, że obecny numer kwartalnika będzie stanowił podstawę do dalszych naukowych dociekań, a także inspirację do zacieśniania współpracy naukowej w tym zakresie.

Dr Łukasz Sienkiewicz